

LASTEIA TEATAJA

NR 62

KÄRSTNA ÕPPEKOHT

VÄIKE TÕRUPESA

Mänguaasta 2022 - 2023

Tarvastu Lasteaia õppeaasta 2022 – 2023 teema:

„Liigun, mängin, õpin õues - tugev tervis minu põues.

Aasta eesmärgid:

1. Laps tunneb rõõmu liikumisest nii toas kui õues.
2. Laps avastab looduse kui ühe oma parima mängupaiga.
3. Lasteaed ja kodu teevad igakülgset koostööd, et aasta eesmärgid saaksid täidetud.
4. Väärtustame oma tegevustes isiksuste eripära ja toetume nii laste kui töötajate tugevustele.

Väike Tõrupesa

Väike Tõrupesa asub vana mõisahoone esimesel korrusel. Tegemist on liitühmaga, kus käivad lapsed vanuses 2 kuni 7 aastat. Rühmas on 15 last: 8 tüdrukut ja 7 poissi. Rühmas töötavad õpetajad Aire Kotov ja Katherin Vahtla ning õpetaja abi Iive Pajusaar. Lastega tegelevad veel muusikaõpetaja Reet Järveküla ja logopeed Piret Kuropatkin. Liikumistegevusi viib läbi meie rühma õpetaja Katherin.

Väike Tõrupesa on särasilmne, uudishimulik ja ühtehoidev rühm, mida iga laps oma isemoodi isiksusega rikastab. Meile meeldib õppida, uurida ja avastada, laulda ja tantsida ning mis peamine- mängida! Kuna meie ajaloolist mõisahoonet ümbritseb imeline looduskeskkond, võite meid tihti leida pargis jalutamas ja loodust uudistamas või hoopiski suurt vana tammepuud kallistamas. Hindame ja hoiame enda armsat lasteaeda ja kaunist õueala selle ümber.

Rühma naiskonna tutvustus

Õpetaja Aire:

Olen töötanud lasteaiaõpetajana üle 43 aasta ja sellest 39 aastat Kärstna lasteaias. Olen kahe lapse ema ja kahe lapselapse mamma.

Mulle meeldib minu töö ja mis saab parem ollagi, kui päev läbi mängida ja anda edasi tarkuseteri pisikestele. Meeldib koos lastega rõõmustada ning vajadusel lohutada. Laste siiras meel, avatus ja huvi maailma vastu on imeline. Minu jaoks on kõige keerulisem aeg sügisel, kui tulevad uued väikesed lapsed, kel algul raske lasteaiaeluga harjuda. Siin pead leidma iga lapse jaoks nipi, et ta sind omaks võtaks ja usaldaks. Lisaks toimub tutvumine ja kohanemine ka uute lastevanematega, nendega ühise keele ja meele leidmine. On normaalne, et tänases ühiskonnas on ka lapsevanemad ja lapsed ootustega õpetajate suhtes, kuid ka õpetajal on ju omad ootused – kõik on vastastikune. Lapsevanem annab oma lapse ootustega sinu juurde, sina võtad ta ootustega vastu. Tegelikult lihtne. Oleme koos oma (ühiste) ootuste ja lootuste ringis. Teeme koostööd, räägime, avame ennast, saame kokku ilma hirmude ja eelarvamusteta, soojalt ja avatult. Kasvame koos,

areneme koos, muretseme ja rõõmustame koos. Kõige esmalt, et oleme kõik ausad. Kui midagi juhtub, siis märkame seda. Ka laps märkab ja püüab tehtut heastada. Kui reeglites kokku lepime, siis püüame neid järgida. Kui lapsed tulevad rõõmuga lasteaeda ja võtavad õhtul oma vanemaid heas tujus vastu, on kõik rahul. Lasteaias on meil liitrühmad ning ma näen, et sellel on omad plussid. Vanemad lapsed aitavad nooremaid, mis ühtlasi suurendab nende sotsiaalseid oskusi. Nooremad jällegi matkivad vanemaid. Üksteiselt

õpitakse kõige rohkem. Meie lasteaia suureks plussiks on rohelust täis park, kus saab iga päev avastada looduse võlu, tehes õuesõpet ja tervistedendavaid mängu. Lasteaias töötades meeldib mulle väga lastega vestelda, kuulata nende arvamusi ja arutada põnevaid teemasid. Kõik tülid, vaidlused, rõõmud ja mured arutatakse lasteringis läbi ja iga laps tunneb end osana suurest perekonnast. Lapsed on oma tegemistes alati siirad, avameelsed, ausad ja kriitikavabad. Olen alati arvanud, et me kasvame koos lastega, oleme kaasteelised ühisel teekonnal ning saame oma kogemusi ja oskusi üksteisega jagada. Mina võin julgelt öelda, et minu arvates on maailma parim töö just selline kuhu sind alati oodatakse ning võetakse vastu suure naeratuse ja soojade kallidega.

Õpetaja Katherin:

Mina tegutsen lasteaiaõpetajana esimest aastat ning olen väga õnnelik, et sattusin õpetajaks just siia- väikesesse ent hubasesse lasteaeda Kärstnas. Loomult olen rahulik, kannatlik ja positiivne ega lase pisimuredest end heidutada. Olen veendumusel, et kõik lapsed on tublid ja head ning neile tuleb läheneda vastavalt nende omapärale. Minu töö on huvitav, kuna kõik päevad on isemoodi ja pakuvad erinevaid väljakutseid. Kuigi seda eriala sattusin õppima puhtjuhuslikult, olen tänaseks veendunud, et näen õpetajaametit ametina terveks eluks. Saabun tööle alati rõõmuga, sest tean, et mind ootavad ees vahvad põnnid, kellega koos õppida ja kasvada ning toredad kolleegid, kes mind alati kõiges toetavad.

Õpetaja abi Iive:

Mina olen lasteaias töötanud kokku 38 aastat. Olen kahe lapse ema ja kuue lapselapse vanaema.

Armastan enda tööd ja särasilmseid lapsi, sest just nemad toovad päevadesse kõige rohkem rõõmu.

Iseloomult olen sõbralik ja rõõmsameelne, kuid tulen väga hästi toime ka enese kehtestamisega.

Vabal ajal meeldib mulle kõige rohkem lastelastega tegeleda, aias toimetada ja lihtsalt puhata.

Rühma õppe-kasvatustöö põhimõtted

1. Lapsele on loodud turvaline, avatud, mitmekülgne ning innustav õpikeskkond (toas ja õues), kus laps omandab uusi teadmisi ning kogemusi uurides ja katsetades
2. Erinevate liikumisvõimaluste pakkumine ja liikumisaktiivsuse suurendamine- iga ilmaga õue!
3. Meeskonnatöö toimimine igal tasandil, hoides sõbralikku ja viisakat joont; avatud suhtlemine ja koostöö; üksteise toetamine; meeskonnatöö nii rühma tasandil kui ka lasteaia siseselt; ühised väärtused ja ühine eesmärk.
4. Digivõimaluste lõimimine õppetöösse.
5. Koostegemise väärtustamine.
6. Lasteaia ajaloolisuse (mõisa maja) väärtustamine läbi ühiste ettevõtmiste ja traditsiooniliste ürituste.
7. Laste suhteid ja käitumist reguleerivad rühma ühiselt koostatud kokkulepped.

Rühma õppe-kasvatustöö korraldus

Rühma aktiivne õppe- ja kasvatustegevus toimub 15. septembrist 31.maini. Septembri alguses tutvume uute väikeste rühmakaaslastega ja võtame aega lasteaia kohanemiseks. Väikese Tõrupesa kasvatus- ja õppevaldkonnad, mida kasutatakse õppetegevustes lõimitult, on mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunst, muusika ja liikumine. Õppetegevusi planeerides lähtume lapse vanusest ja arengutasemest ning tegevusi viime läbi individuaalselt või väikestes rühmades. Rühm on avatud kell 7.00 – 19.00

Meie tegemised septembris

Sügisnäitus „Meie pere hoidised“

Sügise saabumise puhul korraldasime koos Suure Tõrupesaga näituse: „Meie pere hoidised“. Iga pere võis lasteaeda tuua mõne hoidise, mida kõik koos maitsta saime. Toodi moose, letšot, mahla ning kõike muud head ja paremat. Kõik hoidised olid omanäolised ja väga maitsvad. Aitäh, kõht sai täis!

Spordinädal

Liikumine on tervis! 26. septembril andsime avapaugu Tarvastu Lasteaia spordinädalale virgutava hommikuvõimlemisega.

Suure ja Väikese Tõrupesa lapsed kogunesid lasteaia ette, kus õpetaja juhendamisel reipalt trenni tehti.

Üles-alla, üles-alla, päästan rõõmsa tuju valla!

Teisipäev oli tantsupäev. Muusikaõpetaja Reeda juhtimisel ja lõbusate laulude saatel sai tehtud palju toredaid tantsusamme.

Kolmapäeval jooksime Tallinna Maratoni virtuaaljooksu. Rada läks siit-sealt, paremale-vasakule, ümber puude ja üle küngaste, kuid finišisse jõudsid kõik. Kõik sportlased said diplomi ja kaela uhke medali.

Neljapäeval lendasid pallid igas suunas.
Viskasime täpsust, mängisime jalgpalli
ja tegime paarismängu.

Suur spordinädal kulmineerus suure mängulise ja loova seiklusega õuealal. Küllastasime mängult erinevaid kohti, mis asuvad Eestimaal - Kadrioru roosiaeda, Teringi raba, Suurt Munamäge ja palju teisi vahvaid kohti. Ronisime läbi Helme koobaste ja jõudsime väisata isegi kauget Saaremaad. Teejuhiks tuli kohale seiklushimuline Sipsik.

Spordinädal lõppes autasustamisega, kus kõik tublid sportlased said endale diplomi meenutamaks liikumise ja sportimise olulisust.

Olgu õhus, maa peal, vees - kõikjal annab teha sporti. Spordimees on õige mees, mis siis muud kui asu starti!

Meie tegemised oktoobris

Haldjapäev

Meie säravad päikesed, meie suured abilised, meie armsad sõbrad - meie haldjad! 7. oktoobril tähistasime õpetaja abidele, kokkadele ja remondimehele ehk haldjatele suunatud päeva, ilma kelleleta oleks meie elu lasteaias väga kurb, igav ja raske. Aitäh, et olete!

Leivanädal

Leib teeb targaks! Leivanädala eesmärk on pöörata tähelepanu rukkileivale ja selle kasulikkusele.

Iga laps tõi kodust kaasa paar viilu enda lemmik leiba. Mõne lapse pere küpsetas lausa ise meile maitsemiseks terve pätsi leiba! Koos sõpradega saime kõiki lemmikuid maitsta.

Valmistasime maitsvaid võileivause...

...ning turgutasime tervist ja tegime ise
küüslauguleibu!

Mulgi lipu päev

11. oktoobril tähistasime Mulgi lipu päeva. Marssisime lippudega ja muusikaõpetaja Reeda eestvedamisel tegime robotitega Mulgimaale tiiru peale.

Kokatädi oli selleks puhuks lausa Mulgi korpe küpsetanud!

Mulke lipp om linakarva,

kuremarja verekarva,

Mulgi kuub om musta karva.

Ettelugemispäev

20. oktoobril leidis aset traditsiooniline üle-eestiline ettelugemise päev. Sel korral pühendati päev armastatud lastekirjanik Aino Pervikule, kes tähistas kevadel oma juubelisünnipäeva. Selle tähtsa sündmuse puhul tulid meile külla lausa Sipsik ja Anu isiklikult ning lugesid ette lugusid Perviku lasteraamatust „Sinivant“.

Kaisukarupäev

Juba üle saja aasta on lapsed üle maailma mänginud karuga. Tänapäeval on pea igal lapsel kaisukaru. Selle igavesti truu sõbra sünnipäeva tähistatakse igal aastal 27. oktoobril. Kaisukarupäeva eesmärk on mänguloomade kaudu jagada häid emotsioone neile, kes seda vajavad.

Meie tegemised novembris

Hingedepäev

2. novembril, hingedepäeval, süütasime rühmas küünlad ja rääkisime sellest, miks sel päeval enamasti toimetatakse vaiksemalt, kui tavaliselt. Hingedeajal on oluline meenutada oma esivanemaid ja traditsioone. See on aeg aastas, kus saab rikastada ja avardada laste hingemaailma. Iga laps meisterdas enda hingelinnu ja kõik linnud said omanäolised- täpselt nagu lapsedki. Just hingedeajal mõistame me armastuse suurust, sest iga küünal on süüdatud armastusest. Hingedeae ei pea olema raskemeelne, vaid helge. Algab jõuluootus!

Käimas oli ka koduloonädal, mille raames tutvustasime lastele enne meid elanud inimeste kuulsusrikkaid tegusid. Õues olles viisime eesti luuletaja, õpetaja ja Kärstna algkooli endise juhataja Hendrik Adamsoni kivi juurde küünla. Adamson äratas tähelepanu mulgi murdes luulega.

Otsisime Kultuuriaida ees asuvast põõsast üles Kõppude mälestuskivi. Johan Kõpp oli usuteadlane, ajaloolane ja haridustegelane. Ta oli Tartu Ülikooli esimene rektor. Tema onupoeg Peeter Kõpp oli põllumajandusteadlane.

Sportlik isadepäev Kärstna võimlas

9. novembril toimus Kärstna lasteaia aktiivne isadepäev, kus lapsed said koos oma isaga erinevates punktides lahendada sportlikke ülesandeid. Lisaks oli iga laps teinud oma isale üllatuse- meisterdanud toreka kaardi ja küpsetanud koos rühmakaaslastega muffineid.

Mõelda tuleb kõigele- lastel peab lõbus ja põnev olema, isad peavad saama rõõmu tunda koos lastega tegutsemisest ning lapsed peavad saama kontserdiga isasid tänada.

Lõbusa soojendusvõimlemise, millest võtsid osa kõik kohaletulnud, viis läbi õpetaja Aili. Keha soojaks võimeldud, tuli lahti laulda ka oma hääl ning lapsed esinesid isadele vahva lauluga.

Õpetajate juhendamisel sai tegutseda neljas pesas, kus olid erinevad spordivahendid ja ülesanded. Iga pere pidi võtma ühe värviriba ja leidma oma värvi järgi esimese pesa.

Talispordipesas sai tekkidega kelgutada, suusatada ning õhupalli- ja pallihokit mängida.

Jõupesas pesas sai jõudu katsuda- visata raskuspallidega täpsust, treenida hantlitega muskleid ning joosta ümber tähiste esmalt raskuskottidega ja seejärel last sülle võttes. Jõupesa läbinud sportlased said teada, kes on siis tugevamad, täpsemad ja kiiremad- kas isad või lapsed.

Tasakaalupesas sai läbi tunneli roomata ja kukerpallitada. Lõbu pakkus see, kui läbi tunneli puges mõni vanematest, kes ei tahtnud sealt hästi läbi mahtuda. Veel sai ronida varbseinal, kotihüppeid teha ja vahvat jäljerada läbida.

Pallipesas sai visata täpsust nii värviliste pallidega, kui ka sabapallidega.

Ühe pesana tegutses langevarjukeskus, kus põhivahendiks oli laste suur lemmik- hiiglaslik langevari. Nalja oli palju, kui langevarju alla pidi pugema ja sinna ära mahtuma mõni lapsevanematest.

Lõputegevusena panid isad ette silmaklapid ning pidid pimesi kompides oma lapse(d) ära tundma. Lapsed said rõõmustada, kuna mitte ükski isa ei valinud endale võõrast last.

Oli näha, et isad nautisid lastega koos tegutsemist ja loomulikult oli ka lastel väga hea meel isadega lõbusalt aega veeta.

Kadripäev lasteaias

Meie lasteaias on saanud pikaajaliseks traditsiooniks rahvakalendri tähtpäevade tähistamine. Nii ka sellel õppeaastal. Lapsed tulid lasteaeda, seljas uhked kadririided. Peale hommikusi tegevusi kuulsime meie rühma ukse taga laulu ja koputamist. Külla olid tulnud kadrid kaugelt maalt (Suure Tõrupesa lapsed). Alguses kadriema rääkis, kuidas vanasti elati, et kellelgi ei olnud kiire ja õhtuti tehti palju käsitööd, jutustati muinasjutte ja lauldi.

Kadriema küsis lastelt mõistatusi, millele vastati nobedasti. Lapsed laulsid tuttavaid laule ja mängiti vanu laulumänge. Peo lõpus pakuti kõikidele kadridele maiust, kadrititt sai endale soojad sokid ja kadriema soovis lastele palju mänguõnne.

Esimene advent

Käes on esimene advent. Küünal põleb. Istud vaikides ja mõtled. On ajahetk – see on täna ja praegu. See on väärtus ja ime meie kõigi jaoks. Me ei saa täna olla hetkes, mis oli eile, kuid me saame kulutada mööduvat hetke tundes, et elame. Lapsed ootavad juba pikisilmi päkapikke ja jõuluvana. Kõlab koputus-keegi on akna taga!

Jõuluaeg on just nii eriline, kui me selle enda jaoks loome.

Esimest adventi tähistasime koos Suure Tõrupesaga. Lugesime jõulujuttu, laulsime ja tantsisime ning süütasime küünla. Akna taga piilusid päkapikud Tubli ja Tragi, kes meile lahkelt kommi jagasid.

**Väikese Tõrupesa rühm soovib
kõigile hingerahu südamesse,
küünlasära silmadesse ja
imelist eesootavat jõuluaega!**

Meie rühmas on praktikant

Novembris- detsembris on meie lasteaia praktikal Tartu Ülikooli eripedagoogika magistrant Triinu Soro. Kuna ta on teinud mitmeid tegevusi ja nõustamisvestlusi just Kärstna rühmas, siis alljärgnevalt tema üks väike soovitus kõigile vanematele:

„Leia iga päev oma lapse jaoks aega! Aega, mil te vestlete ja teete miskit päriselt lapsega koos. Kuulake ja arutlege- lastel on nii palju mõtteid, küsimusi ja vahvaid selgitusi. Nad on väikesed arukad ja õpihimulised tegelased.

Näpista aega isegi kõige kiiremal ajal, sest need hetked ongi kõige väärtuslikumad!“

Mõtteid logopeedilt

Laste kõne arengu toetamine

Sel aastal osaleb meie lasteaed Tartu Ülikooli uurimisprogrammis, mis keskendub 2aastaste laste kõne arengu toetamisele. Lastevanematel on võimalus teha oma lapse kõne arengu taseme määramiseks internetipõhine sõeltest ja saada sellele tagasiside. Valmimisel on töövihik, kuidas vanemad saaksid toetada just selles vanuses olevate laste kõnet. Selleks, et teadlikumalt tegutseda selles vallas, mõtle, kas sina räägid oma lapsega suheldes liiga palju, küsid temalt liiga palju küsimusi, aitad last sageli suhtlussituatsioonis välja või kiirustad vestluses rohkem, kui peaksid. Põhilised suhtlemise strateegiad:

- **Räägi ise-** räägi kõva häälega sellest, mida teed ja kuidas end tunned. Kui mängid oma lapsega, siis räägi, mida sa teed: “Nuku tantsib.“
- **Kirjelda lapse tegevust-** see sobib eriti mängu saatma, kuid jälgige, et lakkamatu jutuvada ei survestaks liialt.
- **Mudelda-** korda lapse öeldut, eriti olulisi sõnu ja fraase. Lapsed imiteerivad sageli seda, mida just imiteeriti.
- **Laienda-** korda lapse poolt öeldut ja lisa sinna juurde **üks** uus sõna.

- **Rutiinide loomine**- laulud ja riimisalmid, mis saadavad igapäevaseid rutiinseid tegevusi(kätepesu, söömine jms).

Mõnikord ei piisa vaatlemisest , ootamisest ja kuulamisest. Kui laps ei algata sinuga suhtlust, siis võib ta vajada tuge. Sellisel juhul on toetab suhtluse algatamist olukorrad, kus sa aitad lapsel midagi paluda. Ära kiirusta lapsele kätte andma soovitud asja, vaid loo temal võimalus seda paluda:

- Paku valikuvõimalus ning **oota**. Lapsel on kergem valida, kui sa annad talle kahe asja vahel valida.
- Tee tuttavas tegevuses paus ja **oota** vastust. Näiteks kiikudes või lauldes tee aegajalt paus, siis saab laps paluda tegevuse jätkamist või proovib ise seda jätkata.
- Vali tegevus, mida su laps ei saa sooritada ilma sinu abita. Näiteks puhu mulle natukesehaaval, et laps saaks sinu **abi küsida**.
- Paku natuke ja **oota**. Anna terve õuna või klaasitäie mahla asemel natuke **ja oota**, et ta jälle paluks.
- Aseta lemmikmänguasi või ese talle nägemisulatusse, kuid kättesaamatusse kohta. **Oota**, et ta teeks midagi selleks, et seda paluda. Kui ta palub seda sinult mingilgi moel, siis ta saab selle.

Küsimused on vestluse ja suhtluse loomulik osa. Suletud küsimused ehk **jah -ei** küsimused aitavad lapsega suhelda juba enne seda, kui ta sõnu kasutab(„Kas lähme õue?“). **Valikküsimused** aitavad lapsele vastamist ja juba varakult kõnevoorude vahetamist(nt „Kas sa tahad piima või mahla?“). Esimesed avatud küsimused, millele laps õpib vastama , algavad sõnadega **mis, kus ja kes**. Välti küsimusi, mis peatavad vestluse, mis on liialt keerulised, millele lapse ei ole aega vastata või mis ei ole seotud sellega, millest laps on huvitatud.

Sa suhtled oma lapsega iga päev tehes igapäevaseid toiminguid. Mida rohkem võtab laps sellistes suhtlusolukordades juhirolli, seda rohkem on sul võimalik talle vastata, mis omakorda toetab lapse enesehinnangut ja suhtlusoskuste arengut.

Logopeed

Piret Kuropatkin

Õppeaasta kestab

Palju on tehtud, palju veel ees. Lähtume ikka oma aasta eesmärkidest, juhindume rahvakalendrist ja arvestame õppekasvatuslikke tegevusi planeerides laste vanusega. Praegu, novembris oma rühma teatajat koostades teame juba mõningaid tähtsündmusi jagada

- 05.12; 12.12; 19.12 advendihommikud
- 20.12 Tõrupesade jõuluhommik jõuluvanaga
- 17.02 kontsert-etendus „Eesti Vabariik 105“
- 18.04 juubelipidustused „Kärstna Tõrupesad 40“

Väike Tõrupesa tänab

Renari ema, kes aitas
koguda mütse, kindaid ja
salle Ukraina lastele

Liami ema, kes tõttas
appi kaameraga ja tegi
lastest vahvad
portreefotod

Skyleri ema, kes meid
alati õunte ja marjadega
kostitas

Kõiki toredaid isasid, kes
leidsid aega lastega
lustimiseks

Väikese Tõrupesa Teataja koostasid: Katherin Vahtla ja Aire Kotov

Kujundas: Katherin Vahtla

Fotode autorid: Aire Kotov, Katherin Vahtla ja Marianne Pärtma